

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความรู้ สมรรถนะแห่งตน และพฤติกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดของผู้ดูแลหลัก

ผู้เขียน นางอุทัยวรรณ สกลวสันต์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. พิมพาภรณ์	กัลั่นกัลั่น	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปริศนา	สุนทรไชย	กรรมการ

บทคัดย่อ

ทารกเกิดก่อนกำหนดมีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาพัฒนาการได้มากกว่าทารกเกิดครบกำหนด

พฤติกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดของผู้ดูแลหลักที่เหมาะสมตั้งแต่ ช่วงวัยต้นๆ ของชีวิตเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ทารกเกิดก่อนกำหนดมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามศักยภาพ การวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ สมรรถนะแห่งตน และพฤติกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดของผู้ดูแลหลัก และหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ และสมรรถนะแห่งตน กับพฤติกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดของผู้ดูแลหลัก โดยทำการศึกษาในผู้ดูแลหลักของทารกเกิดก่อนกำหนดซึ่งมีอายุที่ปรับแล้ว (corrected age) 1-2 เดือน และมารับบริการที่คลินิกเด็กดีหรือคลินิกเด็กเสี่ยงสูงของโรงพยาบาลแพร์ โรงพยาบาลน่าน โรงพยาบาลพะเยา โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ และ โรงพยาบาลลำปาง เลือกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก จำนวน 100 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนด แบบสอบถามสมรรถนะแห่งตนในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนด และแบบสอบถามพฤติกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดของผู้ดูแลหลัก ซึ่งได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดโดยใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 ได้ค่าความเชื่อมั่น .83 แบบสอบถามสมรรถนะแห่งตนในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนด ใช้สัมประสิทธิ์

อัลฟาของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่น .91 และแบบสอบถามพฤติกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนด หาค่าความคงที่โดยใช้วิธีการวัดซ้ำได้ค่าความเชื่อมั่น .89

ผลการศึกษาพบว่า

1. คะแนนความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดอยู่ในระดับปานกลาง
2. สมรรถนะแห่งตนในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดอยู่ในระดับปานกลาง
3. พฤติกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดของผู้ดูแลหลักพบว่า ผู้ดูแลหลัก

ร้อยละ 82-96 มีพฤติกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดด้านการเคลื่อนไหว ร้อยละ 84-100 มีพฤติกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดด้านภาษา ร้อยละ 99-100 มีพฤติกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดด้านสังคมและบุคลิกภาพ และร้อยละ 75-99 มีพฤติกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดด้านการปรับตัว

4. ความรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดของผู้ดูแลหลัก มีความสัมพันธ์ทางบวก กับพฤติกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดของผู้ดูแลหลักในระดับต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $< .001$ ($r = .384$)

5. สมรรถนะแห่งตนในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดของผู้ดูแลหลักมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดของผู้ดูแลหลักในระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $< .001$ ($r = .510$)

ผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับบุคลากรด้านสุขภาพ ในการจัดหาแนวทางเพื่อ

ส่งเสริมความรู้และสมรรถนะแห่งตนในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดแก่ผู้ดูแลหลัก อันจะนำไปสู่การมีพฤติกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการทารกเกิดก่อนกำหนดที่เหมาะสมเพื่อส่งผลให้ทารกเกิดก่อนกำหนดมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามศักยภาพ

Thesis Title Knowledge, Self-efficacy, and Behaviors in Promoting Preterm Infant Development Among Primary Caregivers.

Author Mrs. Utaiwan Sakolwasan

Degree Master of Nursing Science (Pediatrics Nursing)

Thesis Advisory Committee

Lecturer Dr. Pimpaporn Klunklin	Chairperson
Assistant Professor Prissana Soontornchai	Member

ABSTRACT

Preterm infants have a higher risk of developmental problems than full term infants. The effectiveness of behaviors in promoting preterm infant development of primary caregivers is important to establish the potential of preterm infant development. The purposes of this descriptive correlational study were to describe the knowledge, self-efficacy, and behaviors in promoting preterm infant development among primary caregivers and to explore the correlation of knowledge and self-efficacy on behavior in promoting preterm infant development among primary caregivers. The subjects included 100 participants who were primary caregivers of preterm infants with 1-2 months corrected age. The data was collected from participants who took their infant to follow up at well baby clinic or high risk clinic at Phrae hospital, Nan hospital, Phayao hospital, Chiangrai Prachanukhro hospital, and Lumpang hospital. The sample was selected using convenient sampling. The instruments used for data collection consisted of a Demographic Data Recording Form, Knowledge in Promoting Preterm Infant Development Questionnaire, Self-efficacy in Promoting Preterm Infant Development Questionnaire, and Behaviors in Promoting Preterm Infant Development Questionnaire. The content validity of all questionnaires was confirmed to be valid by a panel of experts. The reliability of the

questionnaires on Knowledge in Promoting Preterm Infant Development Questionnaire was tested by Kuder-Richardson and was .83. The reliability of Self-efficacy in Promoting Preterm Infant Development Questionnaire was tested by Cronbach's alpha coefficient and was .91. The reliability of Behaviors in Promoting Preterm Infant Development Questionnaire was tested by Test-Retest and was .89.

The results revealed that

1. Knowledge in promoting preterm infant development among primary caregivers was at a moderate level.
2. Self-efficacy in promoting preterm infant development among primary caregivers was at a moderate level.
3. Behaviors in promoting preterm infant development among primary caregivers revealed that 82-96 % of primary caregivers performed promoting preterm infant on motor development, 84-100% of them performed promoting preterm infant on language development, 99-100 % of them performed promoting preterm infant on personal-social development, and 75-99 % of them performed promoting preterm infant on adaptive development.
4. The positive correlation between knowledge and behaviors in promoting preterm infant development was at a low level ($r = .384, p < .001$).
5. The positive correlation between self-efficacy and behaviors in promoting preterm infant development was at a moderate level ($r = .510, p < .001$).

These findings could be used by health care providers as basic data for modifying knowledge and self-efficacy in promoting preterm infant development in order to improve their suitable behaviors for appropriating preterm infant development.